

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Smeuïge turbogeschiedenis van de mensheid op gierende klankmoderniteit

Gitariste Corrie van Binsbergen hoorde muziek in Dimitri Verhulsts bekroonde roman *Godverdomse dagen*. Ze componeerde een avondvullend 'tekstconcert' met Verhulst als verteller. Maandag begint de Nederlandse tournee.

 Joep Stapel 15 november 2017

 Leestijd 2 minuten

‘Godverdomse dagen op een godverdomse bol: schrijver’ Dimitri Verhulst met de jazzband van componiste en gitariste Corrie van Binsbergen (rechtsvoor).

Echt vrolijk is het niet, het mensbeeld dat opdoemt uit *Godverdomse dagen op een godverdomse bol*. „Nee”, beaamt schrijver Dimitri Verhulst en barst in lachen uit. „Er is al zoveel vrolijkheid in de wereld.”

„Toch is het geen harde voorstelling geworden”, zegt componiste en gitariste Corrie van Binsbergen. „De pest hebben we er bijvoorbeeld uitgelaten. Je moet keuzes maken.”

„Ik was vóór de pest”, zegt Verhulst.

In een café tegenover theater het Zonnehuis in Amsterdam-Noord proosten de twee eind september op de geslaagde doorloop van zo-even. Een trip, zo zou je *Godverdomse dagen* wel kunnen noemen, met verteller Verhulst als reisgids door Van Binsbergens klanklandschap, dat zich beweegt tussen pruttelende oersoep en gierende moderniteit. Na een tournee door België is op 20 november de Nederlandse première in De Kleine Komedie in Amsterdam.

„Er zitten trouwens ook opbeurende dingen in”, zegt Verhulst (1972).

„Hekserij vervangen door aspirine, daar kan toch niemand op tegen zijn.” Bovendien valt er een boel te lachen in zijn smeùige turbogeschiedenis van de mensheid. De vrolijkste periode is voor Verhulst de uitvinding van de taal, het

benoemen van de dingen, waarop hij zijn stilistisch vernuft gretig botviert.

Verhulst zette hoog in met zijn roman, die in 2009 met de Librisprijs werd bekroond: „Ik wilde een universele geschiedenis van de mens schrijven. Om niet te hoeven kiezen voor een mannelijk of een vrouwelijk perspectief besloot ik de mens onzijdig te maken.” Zijn hoge ambitie was volgens Verhulst gedoemd te mislukken, omdat je in een roman nu eenmaal een standpunt moet kiezen: „De drukpers is ook weleens door de Chinezen uitgevonden. Moet je dat dan vijf keer vertellen? Dan had ik eindelijk eens een dik boek geschreven. Ik heb daar lang mee geworsteld en uiteindelijk voor een ‘onzijdig Europees’ standpunt gekozen.”

De hoofdpersoon van *Godverdomse dagen* duidt hij daarom consequent aan als 't, door Verhulst smakelijk als 'hut' uitgesproken. Het woord mens valt niet één keer, merkt Van Binsbergen op.

Toen ze Verhulsts roman voor het eerst las, dacht Van Binsbergen (1957) meteen: dit moet muziektheater worden. „Dimitri's taal is al muziek - het ritme, de klank.” Veellezzer Van Binsbergen maakte in 2000, een jaar nadat ze de Boy Edgarprijs won, voor het eerst een literair aangedreven muziekvoorstelling. Sindsdien werkte ze veelvuldig samen met schrijvers als Kees van Kooten, Remco Campert en vooral Toon Tellegen. Op haar eigen BrokkenBal in het Bimhuis deelde ze tijdens de Boekenweek 2015 de planken met Boekenweekgeschenkschrijver van dienst Verhulst en sloeg de vlam in de pan.

„We hadden niet samen gerepeteerd”, vertelt ze. „Omdat het een eenmalige gebeurtenis was, had ik muziek die ik nog had liggen bewerkt. Maar de uitvoering was magisch. Na afloop zeiden we meteen: dit moet nog een keer.”

Als startschot van de tournee is die oeruitvoering uit 2015 op lp verschenen. Het vormt het eerste deel van de voorstelling. Voor de huidige tournee heeft Van Binsbergen het boek ingekort tot een avondvullend verhaal en er een eclectische muzikale inbedding en omlijsting voor gecomponeerd, variërend van catchy grooves tot suizende soundscapes.

Natuurlijk moest er veel tekst sneuvelen en het oorspronkelijke deel, over de prehistorie, is in verhouding vrij lang. „Maar die duurde ook vrij lang, hè”,

werpt Verhulst tegen. „Dan moet je niet gaan klagen als het vier pagina's is.”

„Ik denk dat het belangrijk is dat je in het begin meegevoerd wordt, dan zijn de latere sprongen geen probleem”, zegt Van Binsbergen. De tijdsprongen overbruggen ze met muziek, die wordt vertolkt door een hybride topensemble van jazzmusici en strijktrio. Iemand noemde het een tekstconcert”, zegt Van Binsbergen, „en dat vind ik wel een goede naam.”

Godverdomse dagen op een godverdomse bol, door Dimitri Verhulst (tekst), Corrie van Binsbergen (muziek) & ensemble. Inleidingen door Bas Haring, René ten Bos of Lidewijde Paris. 20/11 Kleine Komedie A'dam. Tournee t/m 23/12. www.godverdomsedagen.nu

Een versie van dit artikel verscheen ook in NRC Handelsblad van 16 november 2017